

Richtlijn

Metten van bloeddruk

Doel

Verzamelen van bloeddrukgegevens (volgens de auscultatieve methode van Riva Rocci = RR) die nodig zijn om een beeld te krijgen van de gezondheidssituatie van de cliënt.

Algemene opmerkingen

Er zijn verschillende soorten bloeddrukmeters zoals bij voorbeeld bloeddrukmeters met een manometer of een kwikkolom alsook zichzelf oppompende bloeddrukmeters. De polsbloeddrukmeter wordt hier niet besproken.

Bij de bloeddrukmeter hoort een standaard manchet (met haak of klittenband). Bij kinderen is het nodig een smaller manchet te gebruiken.

Bij corpulente cliënten is het soms nodig een bredere manchet te gebruiken.

Systolische druk (hoogst meetbare arteriële druk) ontstaat wanneer de linker kamer van het hart zich samentrekt om bloed in de aorta te pompen. Normaal waarde is minder dan 160

Diastolische druk (laagst meetbare arteriële druk) ontstaat, wanneer de linker kamer zich ontspant om weer vol te stromen met bloed. Normaal waarde is minder dan 90

Regels voor een bloeddrukmeting:

- Meet altijd op hetzelfde tijdstip
- Meet altijd op dezelfde wijze: zittend of liggend
- Laat de cliënt zitten of liggen en neem 2-3 minuten rust in acht voor de feitelijke meting.
- Meet in een ontspannen houding
- Cliënt niet met een volle blaas meten
- Lees, ingeval van een zich zelf oppompende bloeddrukmeter, voor het meten altijd de gebruiksaanwijzing
- De manchet tijdens de meting op harthoogte van de cliënt houden
- Tijdens de meting de cliënt niet laten bewegen
- Tijdens de meting niet spreken
- Tussen twee opeenvolgende metingen moet ten minste 1 minuut rust in acht worden genomen
- Noteer de gemeten waarden direct

Benodigheden

- Bloeddrukmeter
- Stethoscoop
- Pen en papier.

Voorbereiding

- Zorg voor privacy
- Vertel de cliënt het doel van de handeling; wat er gaat gebeuren en dat alles pijnloos kan verlopen, of indien deze dit niet kan begrijpen: noem de naam van de cliënt en vertel dat er iets gaat gebeuren.

Werkwijze

- Was de handen
- Zet de benodigheden binnen handbereik.
- Zet de bloeddrukmeter gebruiksklaar zodat de verkregen waarden goed zijn af te lezen.

- Laat de cliënt in ontspannen houding zitten of liggen (na inspanning of emoties eerst een kwartier rust laten nemen)
- Controleer of de stethoscoop intact is
- Plaats de bloeddrukmeter ter hoogte van het hart van de cliënt
- Laat de arm op het bed of de tafel rusten
- Ontbloot de arm van de cliënt tot boven de elleboog en zorg er voor dat er geen stuwning in de arm ontstaat
- Verwijder eventueel aanwezige lucht uit de manchet
- Breng de luchtvrije manchet op een gestrekte arm aan, 5 cm boven de elleboogholte, glad en stevig om de bovenarm (er mogen geen kledingstukken tussen de huid en de manchet zitten en de slangen moeten vrij hangen)
- Sluit het ventiel van de ballon
- Zet de vingers op de pols en pomp de manchet op tot de pols niet meer voelbaar is
- Plaats het membraan op de arteria brachialis (bovenarmslagader) in de elleboogholte
- Laat, door het langzaam openen van het ventiel, de kwikdruk dalen
- Lees de systolische druk af op het moment dat de tonen weer hoorbaar zijn (dus wanneer het bloed weer door de slagader stroomt)
- Verminder de druk langzaam en lees de diastolische druk af op het moment dat de laatste harttoon verdwijnt
- Laat de rest van de lucht snel ontsnappen en maak de manchet los
- Evalueer de handeling met de cliënt
- Noteer de uitslag in de volgorde systolische druk/diastolische druk, dus eerst het hoogste en dan het laatste getal bijvoorbeeld RR 120/80 in het zorgdossier of andere afgesproken plek.
- Ruim de bloeddrukmeter op met open ventiel.
- Was de handen

Bij gebruik van een elektronische bloeddrukmeter:

- De uitgangspunten van de werkwijze zijn hetzelfde als hierboven beschreven.
- Volg verder de gebruiksaanwijzing van het betreffende apparaat.

Complicaties

Geen

Mag zelfstandig worden verricht door

Iedereen die zich hiertoe bekwaam acht en toestemming heeft van de verantwoordelijke leidinggevende

Let op:

Het is de bedoeling met deze richtlijn een bijdrage te leveren aan een goede, verantwoorde en doelmatige zorg- en dienstverlening. Het kan zo nodig worden aangepast aan de individuele wensen van de cliënt. Bij twijfel ten aanzien van de uitvoering van deze richtlijn of in situaties waarin deze richtlijn niet voorziet, overlegt men met de direct leidinggevende.

Afwijken van deze richtlijn kan soms noodzakelijk zijn, doch men zal afwijken van deze richtlijn te allen tijde moeten kunnen motiveren. Deze richtlijn is slechts een hulpmiddel en kan en mag nimmer de plaats innemen van het eigen denken en handelen van de zorgverlener / ondersteuner.

De zorgverlener / ondersteuner kent en neemt bij het hanteren van deze richtlijn zijn of haar eigen verantwoordelijkheid.

Deze richtlijn is niet bedoeld voor particulier gebruik.

Auteur: D.Slagter, verpleegkundige

Publicatiedatum: 1 mei 2001

Laatste herziening: 07-03-2011

Disclaimer: De auteur draagt geen enkele verantwoordelijkheid ten aanzien van het gebruik van deze richtlijn. Raadpleeg zo nodig de arts.